

"όταν οι Έλληνες υπέστησαν την βία της κυρίαρχης κουλτούρας, χρειάστηκε να μάθουν την Ιταλική και δημιούργησαν μια άλλη γλώσσα, μετατρέποντάς την Ελληνική (greco) σε grico."

του Franco Murghi*

Στην περιοχή του Lecce υπάρχουν 9 χωριά που... μέχρι κάποια δεκαετία πριν μιλούσαν ακόμη μια ελληνική διάλεκτο (Martano, Calimera, Martignano, Castrignano dei Greci, Soleto, Sternatia, Zollino, Corigliano) και που απαρτίζουν την λεγόμενη Grecia Salentina.

Πότε και γιατί οι πρόγονοί μας άφησαν την Ελλάδα για να εγκατασταθούν στο Salento;

Δύο είναι οι υπάρχουσες υποθέσεις: ότι αυτή η μετανάστευση συνέβη στην κλασική εποχή (κατά τον Rohlf) ή ότι συνέβη, πιθανότερη υπόθεση, κατά την βυζαντινή περίοδο.

Πράγματι, στο Salento, πέρα από της μοναστηριακές μεταναστεύσεις που από το 746 (κατά την εικονοκλαστική διαμάχη) προχώρησαν μέχρι τον 11ο αι., υπήρξε και μια άλλη σημαντική στα τέλη του 9ου αι.: η μετανάστευση 3000ων ελληνικών οικογενειών, ασχολούμενες με την

Vi racconto la Grecia Salentina

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Σάββατο, 01 Οκτώβριος 2011 21:36 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 01 Οκτώβριος 2011 21:50

γεωργία, που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή της τωρινής Grecia Salentina, παρηγορούμενες και υποστηριζόμενες από την παρουσία των βυζαντινών μοναχών.

Είτε αποδεχθούμε την μία ή την άλλη υπόθεση (κλασική ή βυζαντινή), οι αιώνες που χωρίζουν την ιστορική πορεία της γλωσσικής νησίδας του Salento από αυτή της Ελλάδας είναι πάρα πολλοί.

Η Ελλάδα είχε και αυτή την ιστορία της, μια δική της εξέλιξη και μια δική της γλώσσα, και γι' αυτό, εξελίχθηκε και παραλλάχθηκε στον χρόνο.

Εδώ σ' εμάς η γλώσσα, αφημένη στον λαό, δίχως την βοήθεια και την κουλτούρα των διανοουμένων, άντεξε αλλάζοντας, πάνω κάτω μέχρι τον περασμένο αιώνα, μέχρις ότου, το πύκνωμα των οδών επικοινωνίας, η διάδοση της σχολικής παιδείας και των ΜΜΕ, η αύξηση της αστυφιλίας, η μετανάστευση στο εξωτερικό, η απώλεια μιας κάποιας αγροτικής κοινωνίας, ευνόησαν την επαφή και την αντιπαράθεση μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών συστημάτων.

Και τότε οι Έλληνες υπέστησαν την βία της κυρίαρχης κουλτούρας, χρειάστηκε να μάθουν την Ιταλική και, ως τελευταίο προπύργιο, δημιούργησαν μιαν άλλη γλώσσα, μετατρέποντας την Ελληνική (greco) στην "grico", μια διάλεκτο, ανάμικτη από ελληνικά και εξελληνισμένα ιταλικά στοιχεία που χρησιμεύει σχεδόν σαν "μυστικός κώδικας" όποτε μιλάνε μεταξύ τους και δεν θέλουν να γίνουν κατανοητοί.

Gente cu doi lingue,
gente cu doi facce!
Gente cu doi lingue,
gente cu doi cori!

Κόσμος με δυο γλώσσες,
κόσμος με δυο όψεις!
Κόσμος με δυο γλώσσες,
κόσμος με δυο καρδιές!

Αυτό είναι το αφοριστικό και περιφρονητικό γλωσσικό που δημιούργησαν οι περίοικοι για τους "Έλληνες".

Σίγουρα δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι στην διάλεκτο "griko", σήμερα, είναι δυνατό να μιλήσουμε για όλα: δεν μπορούμε να μιλήσουμε στην διάλεκτο αυτή για αστροφυσική ή βιοηθική, δεν μπορούμε να μιλήσουμε για τον Θεό, αλλά, είμαστε βέβαιοι, στην διάλεκτο griko μπορούμε να μιλήσουμε με τον Θεό.

***Franco Corliano, επονομαζόμενος Murghì**

Πρώην σιδηροδρομικός υπάλληλος, ποιητής, μουσικός και συγγραφέας από την Calimera ο Franco Corliano, ο επονομαζόμενος Murghì, είναι, από μόνος του, μια μοναδική κληρονομιά της Grecia του Salento. Ζωντανή και ζωτική μνήμη της ιστορίας της περιοχής και του λαού του, δημιουργός πασίγνωστων τραγουδιών, όπως "Andramu rai" - ερμηνευμένο από τις πιο ωραίες μεσογειακές φωνές - και "Klama" - που τραγουδήθηκε και σημείωσε μεγάλη επιτυχία από την Μαρία Φαραντούρη, ο Corliano έχει γράψει διάφορα βιβλία που σας προτείνουμε. "Il proverbio griko-salentino" ("Η παροιμία griko-salentino"), εκδ. Barbieri, συγκεντρώνει τις λαϊκές σοφίες που αποτελούν τα τοπικά ρητά και παροιμίες. "Tre scimmiette sul comò" ("Τρεις μαϊμουδίτσες στο κομοδίνο"), αφιερωμένο σε παιδάκια, του χθες και του σήμερα, εκδ. Zane, μια κασετίνα γεμάτη από αναμνήσεις, παιχνίδια, παιδικά τραγουδάκια και νανουρίσματα της παράδοσης grika και του Salento που συμπλήρωναν την παιδική ηλικία της πάλαι εποχής. Τέλος, το μνημειώδες "Vocabolario di griko" ("Λεξικό του griko"), μοναδικό έργο στο είδος του, δεν χρειάζεται συστάσεις. Για λάτρεις και ένθερμους υποστηρικτές των μητρικών και αρχαίων γλωσσών που έδωσαν φωνή στα πρόσωπα αυτής της γης.

πηγή <http://www.iltaccoditalia.info/sito/index-a.asp?id=17478>

.....

Vi racconto la Grecia Salentina

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Σάββατο, 01 Οκτώβριος 2011 21:36 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 01 Οκτώβριος 2011 21:50

Quando i greci hanno subito la violenza della cultura dominante, hanno dovuto imparare l'italiano e, hanno creato un'altra lingua, trasformando il greco in "griko"

di Franco Murghi*

Nel Lecce ci sono nove paesi che fino a qualche decennio fa parlavano ancora un dialetto greco (Martano, Calimera, Martignano, Melpignano, Castrignano dei Greci, Soleto, Sternatia, Zollino, Corigliano) e che formano la cosiddetta Grecia Salentina.

Quando e perché i nostri antenati lasciarono la Grecia per stabilirsi nel Salento?

Due sono le ipotesi oggi esistenti: che questa migrazione sia avvenuta nell'età classica (Rohlf's) oppure che sia avvenuta, ipotesi più probabile, durante il periodo bizantino.

Nel Salento, infatti, oltre alle immigrazioni monastiche che dal 726 (durante la lotta iconoclasta) proseguirono fino al secolo XI, ci fu un'altra importante immigrazione alla fine del secolo IX: l'immigrazione di 3000 famiglie greche, dedite all'agricoltura, che si insediarono nel territorio dell'attuale Grecia Salentina, confortate e supportate dalla presenza dei monaci bizantini.

Sia accettando l'una sia l'altra delle ipotesi (classica o bizantina), comunque sono tantissimi i secoli che dividono il processo storico della nostra isola linguistica da quello della Grecia.

La Grecia ha avuto una sua storia, una sua evoluzione e la sua lingua, perciò, si è evoluta e modificata nel tempo.

Qui da noi la lingua, lasciata in mano al popolo, senza l'aiuto e senza la cultura dei dotti, ha resistito modificandosi, più o meno fino al secolo scorso, fino a quando, l'infittirsi delle vie di comunicazione, il diffondersi della scolarizzazione e dei "mass media", l'incremento delle

Vi racconto la Grecia Salentina

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Σάββατο, 01 Οκτώβριος 2011 21:36 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 01 Οκτώβριος 2011 21:50

migrazioni interne, l'emigrazione, l'estinguersi di una certa società contadina, hanno favorito il contatto e il confronto fra i diversi sistemi linguistici. E allora i greci hanno subito la violenza della cultura dominante, hanno dovuto imparare l'italiano e, quale ultimo baluardo, hanno creato un'altra lingua, trasformando il greco in "griko", un dialetto, potremmo dire un gergo, un misto di grecismi e italianismi grecizzati che serve quasi da "codice segreto" quando parlano fra loro e non vogliono farsi capire.

Gente cu doi lingue,

gente cu doi facce!

Gente cu doi lingue,

gente cu doi cori!

E' questo il motto lapidario e sprezzante che i paesi del circondario coniarono per i "greci".

Certamente non possiamo asserire che in griko, oggi, si possa parlare di tutto; non si può parlare in griko di astrofisica o di bioetica non si può parlare di Dio, ma, ne siamo certi, in griko si può parlare con Dio.

*Franco Corlianò, detto Murghì

Ex ferroviere, poeta, musicista e scrittore calimerese Franco Corlianò, detto Murghì, è, in sé, un patrimonio unico della Grecia salentina. Memoria viva e vivace della storia del territorio e della sua gente, autore di canzoni famosissime come "Andramu pai" - cantata dalle più belle voci mediterranee – e Klama – portata al successo dalla cantante greca Maria Farantouri, Corlianò

Vi racconto la Grecia Salentina

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Σάββατο, 01 Οκτώβριος 2011 21:36 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 01 Οκτώβριος 2011 21:50

ha scritto diversi libri che vi consigliamo. "Il proverbio griko-salentino", di Barbieri Editore, raccoglie quelle pillole di saggezza popolari che sono i detti e i proverbi locali. "Tre scimmiette sul comò", libro dedicato ai bambini, di oggi e di ieri, di Zane Editrice, uno scrigno pieno di ricordi, giochi, giocattoli, filastrocche e ninne nanne della tradizione grika e salentina che riempivano l'infanzia di un tempo. Infine il monumentale "Vocabolario di griko", opera unica nel suo genere, che non ha bisogno di presentazioni. Per amatori e appassionati delle lingue materne e antiche che hanno dato voce ai volti di questa terra.